51112204 : สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม
คำสำคัญ : การอนุรักษ์และการพัฒนา / โบราณสถานพงตึก

ชวนันท์ จันทร์ประเสริฐ : การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาโบราณสถานพงตึก. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ.สายันต์ ไพรชาญจิตร์. 112 หน้า.

การศึกษาแนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาโบราณสถานพงตึกครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเมินศักยภาพในขณะปัจจุบัน และเสนอแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาโบราณสถานพงตึก โดยวิธีการศึกษาจากเอกสาร การศึกษาภาคสนาม

ผลการศึกษาพบว่า แม้ว่าโบราณสถานพงตึกมีคุณค่าและความสำคัญสูงมาก ทั้งด้านคุณค่าทางวิชาการ โบราณคดีและประวัติศาสตร์ คุณค่าความหายาก คุณค่าที่แสดงนัยของอดีต และคุณค่าด้านเศรษฐกิจ เห็นได้จากการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานสำหรับชาติ แต่ในปัจจุบันโบราณสถานพงตึกมีความเสื่อมโทรมทางกายภาพ จำเป็นต้องเร่งดำเนินการอนุรักษ์และพัฒนา

ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาโบราณสถานพงตึก มีแผนงานที่ควรจะดำเนินการ 3 ระยะ คือ

1. ระยะสั้น หรือ แผนงานเร่งด่วนต้องดำเนินการในระยะ 1-2 ปี
   1.1 แผนงานปรับปรุงภูมิทัศน์
   1.2 แผนงานประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
   1.3 แผนงานพัฒนาพิพิธภัณฑ์วัดดงสัก
2. ระยะกลาง ต้องดำเนินการในระยะ 3-5 ปี
   2.1 แผนงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้โบราณสถานพงตึก
   2.2 แผนงานพัฒนาความเป็นผู้นำในชุมชน
   2.3 แผนงานส่งเสริมรายได้แก่คนในชุมชน
3. ระยะยาว เป็นระยะที่สามารถทำได้ในระยะตั้งแต่ 5-10 ปี
   3.1 แผนงานศึกษาวิจัยทางโบราณคดี ประวัติศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2553
ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

51112204 : MAJOR : CULTURAL RESOURCE MANAGEMENT
KEY WORD : CONSERVATION AND DEVELOPMENT / PONG TUK ARCHAEOLOGICAL SITE
CHAWANAN CHANPRASERT : ASSESSMENT TOWARDS GUIDELINES FOR CONSERVATION AND DEVELOPMENT OF PONG TUK ARCHAEOLOGICAL SITE. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SAYAN PRAICHARNJIT. 112 pp.

The purposes of this research was to evaluate current potential and propose guidelines for conservation and development of Pong Tuk archaeological site by documents review and field study.

The results of the study were as follows : Pong Tuk archaeological site is very important and high value in informational value, rarity value, associative value and economic value as seen from it was registered to be national archaeological site. However, Pong Tuk archaeological site is physical damaged that necessary to conserve and develop.

The processes to achieve the objective of conservation and development of Pong Tuk archaeological site have 3 phases as the following ;

1. Short term phase or Urgent plan to be process within 1-2 years.
   1.1 Improve landscape plan
   1.2 Travel public plan
   1.3 Develop Museum of Dong Sak Temple plan
2. Mid-term phase that process within 3-5 years
   2.1 Develop Pong Tuk archaeological site study center plan
   2.2 Develop community leadership plan
   2.3 Increase community income plan
3. Long term phase that process within 5-10 years
   3.1 Research archaeology and history plan

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้คำแนะนำถึงประเด็นต่างๆในการศึกษาและชี้แนวทางในการแก้ปัญหา อันเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา รวมทั้งการแก้ไขงานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากรองศาสตราจารย์สายันต์ ไพรชาญจิตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พิสิฐ เจริญวงศ์ และรองศาสตราจารย์สุรพล นาถะพินธุ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ แนะนำสิ่งที่ดีที่สุด และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สุรพล นาถะพินธุ อีกครั้งที่ได้ให้ความกรุณาในการแนะนำ สนับสนุน และให้คำปรึกษาในการเริ่มต้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์คณะโบราณคดีทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาต่างๆ ให้ ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมั่นใจ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่กรุณาให้สัมภาษณ์และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล โดยเฉพาะพระครูจริยาภิรัต เจ้าอาวาสวัดดงสัก, พระครูสังฆรักษ์ อรุณ ปัสสโร รองเจ้าอาวาสวัดดงสัก, คุณ Wesley Clarke และคุณประสิทธิ์ ฝาเงิน สำหรับข้อมูลและคำแนะนำต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้ จนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จครบถ้วนสมบูรณ์

ขอขอบคุณแรงสนับสนุน ความช่วยเหลือ และกำลังใจที่ได้รับจากครอบครัว รวมทั้งเพื่อนๆพี่ๆน้องๆทุกคน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ลงได้

สุดท้ายนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และการพัฒนาโบราณสถานพงตึกหรือมีประโยชน์ต่อผู้สนใจในประการใด นับเป็นความปิติอย่างยิ่งที่ได้ทำการศึกษาวิทยานิพนธ์นี้ และหากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยไว้ ณ ที่นี่

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศิลปศาสตร์